

**Wyrok z dnia 17 maja 1995 r.
I PRN 10/95**

Jeżeli ustanie stosunku pracy pracownika zatrudnionego na podstawie powołania jest z mocy przepisów szczególnych, zawartych w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.) równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania, to pracownik ma prawo na podstawie art. 70 § 2 k.p. do wynagrodzenia za okres wypowiedzenia w wysokości przysługującej mu przed odwołaniem.

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędziowie SN: Kazimierz Jaśkowski, Adam Józefowicz (sprawozdawca),

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Stefana Trautsołta, po rozpoznaniu w dniu 17 maja 1995 r. sprawy z powództwa Tadeusza N. przeciwko Polskiemu Handlowi Spożywczemu - Spółka Akcyjna w W. Oddział w K. o odprawę i wynagrodzenie na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Raciborzu z dnia 28 grudnia 1993 r., [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok w pkt II w części oddalającej powództwo i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu-Sądowi Pracy w Raciborzu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Powód Tadeusz N. wystąpił z pozwem przeciwko pozwanemu Polskiemu Handlowi Spożywczemu-Spółka Akcyjna w W., Oddział w K. o odprawę w związku z odwołaniem go ze stanowiska dyrektora oraz o zasądzenie wynagrodzenia za okres trzech miesięcy po odwołaniu z tego stanowiska.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i twierdził, że powód nie był dyrektorem przedsiębiorstwa, a tylko jego pełnomocnikiem.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Raciborzu wyrokiem z dnia 28 grudnia 1993 r., [...] uwzględnił powództwo w części dotyczącej żądania zasądzenia odprawy dyrektorskiej i z tego tytułu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 37.320.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 2 listopada 1993 r. W pozostałej części żądanie powoda o zasądzenie wynagrodzenia oddalił. Sąd Rejonowy ustalił, że dnia 21 października 1982 r. powód został powołany na stanowisko dyrektora Hurtowni Terenowej w R., Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego w W., Oddziału Okręgowego w K. Z dniem 2 listopada 1993 r. Przedsiębiorstwo Hurtu Spożywczego w W. zostało przekształcone z przedsiębiorstwa państwowego w Spółkę Skarbu Państwa na podstawie ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i z tym dniem przedsiębiorstwo to zostało wykreślone z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.) stosunek pracy powoda, zatrudnionego na podstawie powołania, ustał z

mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw państwowych. Ustanie stosunku pracy jest równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania. Sąd Rejonowy uznał, że skoro nastąpiło odwołanie powoda, to jako dyrektorowi przysługuje mu z mocy art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (jednolity tekst: Dz. U. z 1991 r., Nr 18, poz. 80 ze zm.) odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia. Dlatego w tym zakresie uwzględnił powództwo.

W pozostałej części żądanie powoda o zasądzenie odszkodowania za niezachowanie okresu wypowiedzenia Sąd Rejonowy oddalił na podstawie art. 69 pkt 2 lit. b kodeksu pracy, uznając, że w tej części roszczenie powoda nie może być przedmiotem rozpoznania przez Sąd Pracy.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku rozpoznając sprawę na skutek rewizji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w części uwzględniającej powództwo, wyrokiem z dnia 9 maja 1994 r., [...], zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że powództwo oddalił. Sąd Wojewódzki przeprowadził uzupełniający dowód ze Statutu Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego w W. Na podstawie Statutu i pełnomocnictwa znajdującego się w aktach osobowych powoda Sąd ustalił, że powód był ustanowiony pełnomocnikiem przedsiębiorstwa i nie może być traktowany jako dyrektor przedsiębiorstwa. Dlatego Sąd Wojewódzki na podstawie wyników uzupełnionego postępowania dowodowego zmienił zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że oddalił powództwo o zasądzenie odprawy pieniężnej.

Od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Raciborzu z dnia 28 grudnia 1993 r., [...] w części oddalającej powództwo o wynagrodzenie w pkt II, Minister Sprawiedliwości wniósł rewizję nadzwyczajną. Minister zarzucił ww. wyrokowi w zaskarżonej części rażące naruszenie art. 70 § 1 i 2 kodeksu pracy i art. 9 ust. 2 ustawy dnia 13 lipca 1991 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.) oraz naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w pkt II i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu-Sądowi Pracy w Raciborzu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona, gdyż zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Raciborzu w części oddalającej powództwo rażąco narusza prawo na skutek błędnej oceny prawnej żądania powoda i niewłaściwego zastosowania art. 69 pkt 2 lit. b k.p. do zgłoszonego w pozwie roszczenia. Powód wyraźnie określił w pozwie, że domaga się zapłaty wynagrodzenia za 3 miesięczny okres wypowiedzenia. Sąd Rejonowy wbrew temu żądaniu nietrafnie przyjął, że powód domaga się odszkodowania za niezachowanie okresu wypowiedzenia, które w świetle art. 69 pkt 2 lit. b k.p. nie może być przedmiotem rozpoznania przez sąd pracy. W związku z tym Sąd Rejonowy niewłaściwie pod względem prawnym zakwalifikował żądanie powoda i zastosował błędną podstawę prawną rozstrzygnięcia tej części powództwa. Z prawidłowych jednak ustaleń faktycznych Sądu I-ej instancji wynika, że stosunek pracy powoda zatrudnionego w pozwanym zakładzie pracy oparty był na podstawie powołania i ustał z mocy prawa z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa z rejestru przedsiębiorstw

państwowych na skutek prywatyzacji. W tej sytuacji, stosownie do przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 ze zm.) ustanie stosunku pracy jest równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania. Z tego względu żądanie powoda zapłaty wynagrodzenia za okres trzech miesięcy od daty ustania stosunku pracy nie jest pozbawione podstaw. Skoro ustanie stosunku pracy powoda z mocy przepisów szczególnych (art. 9 ust. 2 ww. ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) jest równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania, to pracownik za ten okres ma z mocy przepisu art. 70 § 2 k.p. prawo w okresie wypowiedzenia do wynagrodzenia w wysokości przysługującej mu przed odwołaniem. Takie stanowisko wyraził już Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 grudnia 1992 r. w sprawie I PZP 66/92, w której stwierdził, że pracownikowi odwołanemu ze stanowiska, "którego stosunek pracy w okresie wypowiedzenia ustał z mocy prawa (art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) przysługuje wynagrodzenie określone w art. 70 § 2 k.p. za okres równy całemu okresowi wypowiedzenia" (OSNCP 1993 z. 6 poz. 98).

W świetle powyższej wykładni zaskarżona część wyroku rażąco narusza prawo i bezzasadnie pozbawia pracownika możliwości zaspokojenia zasadnych roszczeń, wynikających z ustania z mocy prawa stosunku pracy. Ponadto - zdaniem Sądu Najwyższego - zaskarżona część orzeczenia Sądu I-ej instancji narusza także interes Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż godzi w podstawową zasadę ustrojową ochrony roszczeń pracownika, a tym samym w porządek prawny, obowiązujący w państwie prawnym.

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że zasadny jest wniosek rewizji nadzwyczajnej o uchylenie zaskarżonej części wyroku i przekazanie sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji na właściwej podstawie prawa materialnego. Dlatego Sąd Najwyższy na zasadzie art. 422 § 2 w związku z art. 421 § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

=====